

OLAYLARA BAKIŞ

Seçimler ve
Sonrası Gelişmeler

OĞUZ ANTER
(Gümrük-Tekel Bakanlığı E. Müsteşar Yrd.)

Ülkemiz açısından, geçtiğimiz aylarda yaşanan en önemli olay, hiç kuşkusuz, 22 Temmuz 2007 tarihinde yapılan Genel Seçimler olmuştur.

Seçim öncesi yaptığımız tahminlerde; A.K.P nin % 36-38, C.H.P nin % 22-24, M.H.P nin de % 14-15 aralığında değişen oranlarda oy alabileceğini, Anavatan Partisi ile birleşme sürecinde yaşanan sorunlara rağmen Doğru Yol Partisinin de (Demokrat Parti) barajı aşabileceğini, bağımsızlar dışında, ancak 4 partinin temsil edileceği bir Meclis'te, A.K.P nin gene birinci parti olmakla beraber, sayısal gücünün azalabileceğini ön görmüştük.

Doğru Yol Partisi (Demokrat Parti) ile ilgili değerlendirmelerimizde; 2002 yılı Kasım ayında yapılan genel seçimlerde oy kullanan 32,7 milyon seçmenden, % 9,54 ne tekabül eden 3 milyon seçmenin oyunu alan bu partinin, özellikle kırsal kesimde yaşayan çiftçi, köylü ve küçük esnafın sorunlarını öne çıkaran söylem ve politikalarının, her şeye rağmen karşılık bulabileceğini ve geçen seçimlerde aldığı oyu binde 54 gibi cüz i bir oranda arttırması halinde T.B.M.M de temsil edilebileceğini düşünmüştük.

Doğru Yol Partisi (Demokrat Parti) ile ilgili öngörülerimiz gerçekleşmemiştir. Geçen seçimlerde aldığı oyu, 1,2 milyon azalarak 1,8 milyona inen (%5,44) Demokrat Parti'nin temsil edilmediği, bağımsızların dışında 3 partili bir T.B.M.M de, A.K.P, tek başına, büyük bir sayısal çoğunlukla, iktidar olmayı başarmıştır.

C.H.P nin, bu seçimlerde aldığı sonuçlar ise cumhuriyet mitinglerinin etkisinde kalmadan yaptığımız tahminlerin biraz altında gerçekleşmiştir.

Bir önceki dönemde 2002 yılı Kasım ayında yapılan genel seçimlerde aldığı 6,1 milyon seçmen oyunu, 1,2 milyon arttırarak, 7,3 milyona, oy oranını da, % 19,39 dan % 20,88 e çıkarmasına rağmen C.H.P, seçimler sonunda kamuoyunda ve basında en çok tartışılan parti olmuştur. Seçimlere, bir diğer Sosyal Demokrat Parti D.S.P ile işbirliği yaparak giren C.H.P nin aldığı sonuçlar; her ne kadar parti yöneticileri tarafından başarı olarak kabul edilse de, bir kısım partilerle, basınımızın ve kamuoyunun büyük bir bölümünde başarısızlık olarak yorumlanmıştır.

Seçim sonuçları göstermiştir ki, C.H.P; büyük şehirlerin etrafında, kırsal kesimde zor şartlar altında yaşamlarını sürdüren milyonlarca vatandaşımızın sorunlarının zmne yönelik ekonomik ve sosyal politikalar üretememiş, onlara ulaşmamadıştır. Diğer yandan 81 il'in 36' sında hiç milletvekili çıkaramamış buralarda 3. veya 4. parti konumuna düşmüştür.

Milyonlarca kişinin açlık sınırında yaşadığı işsiz sayısının 10 milyona ulaştığı, yolsuzluğun yaygınlaştığı ülkemizde, sosyal demokrat olduğu kabul edilen bir partinin aldığı bu sonuçlar nasıl başarı olarak yorumlanabilir ki?

Bu düşüncelerle C.H.P, seçim sonrası hep tartışılmış uzun süre gündemde kalmıştır.

C.H.P ve onun lideri Sn.Baykal ile ilgili çarpıcı ve dikkat çekici bir değerlendirmeyi, Dünya Gazetesinde , "Dünya Penceresinden" adlı köşesinde "C.H.P ve Baykal zerine" başlığı ile kaleme aldığı yazısında Sn.Prof. Dr.Haluk lman yapmıştır.

nemsediğimiz ve MAYA okurları ile paylaşmak istediğimiz bu değerlendirmesinde Sn.lman; cumhuriyet mitinglerine bakarak C.H.P nin seçimlerde büyük oy toplaması gerektiğini bekleyenlerin büyük hayal kırıklığına uğradıklarını belirttikten sonra özetle "Sn.Baykal'ın hem bilim hem de siyaset alanında iyi yetiştiğini, dürüst ve namuslu bir lider olduğunu, adının hiçbir yolsuzluk ve kayırmacılığa karışmadığını, insani ilişkilerde çok ll olduğu için medya ile doğru dürüst ilişki kuramadığını, kendisini kitlelere kabul ettiremediğini, C.H.P nin yükselişi için lider değişikliğinin yetmeyeceğini, asıl sorunun, parti kadrolarının dünyanın ve Türkiye'nin değişen koşullarına ayak uyduramamasında olduğunu, bugünkü yapısıyla yaşlanmış bir parti olan C.H.P nin kendisini genleştirmesi gerektiğini, gençliğin enerjisini arkasına almayan, medyadan da gerekli desteği görmeyen bir partinin seçmen kitlelerine ulaşamayacağını, parti yönetiminin de, Genel Başkan'a bağlılık ilkesine göre belirlendiğini" vurgulamış ve C.H.P açısından yapılacak bir özeleştirinin ana başlıklarını vermiştir.

Sn.Ulman'ın, parti'ye gönül verenler tarafından da paylaşıldığına inandiğımız bu tespitlerinde de belirttiği üzere; sorunun zmne, partinin yaşlı ve hantal görünümünü değiştirmekle, genç kuşaklara, yeni isimlere kapıyı açmakla başlanılmalıdır.

Senelerdir yakın çevrede yer aldığı için n seçimlere girmeden sadece Genel Başkan'ın işareti ile seçim listelerinin n sıralarında yer almayı

başarabilen aynı isimlerin, hem kendileri hem de partileri açısından yeni bir karar alma zamanı gelmiş ve geçmektedir. Milletvekilliğini, adeta profesyonel bir meslek haline getirme görüntüsünden sakınılması gerektiğini düşünmekteyiz.

**

Tahminlerimiz doğrultusunda M.H.P; seçim öncesi bütün tahminlerde de öngörüldüğü üzere, toplam 36 milyon oy kullanan seçmen'den %14.2 oranında yaklaşık 5 milyon seçmenin oyunu alarak, T.B.M.M de yer almayı başarmıştır.

Dört yıl aradan sonra yeniden T.B.M.M de temsil edilen M.H.P nin, Cumhurbaşkanlığı seçim sürecinde, nasıl bir politika izleyeceği de merakla beklenir olmuştur.

Ne var ki, cumhurbaşkanlığı seçimi ile ilgili olarak anayasamızda öngörülen uzlaşma ortamının oluşturulmasına yönelik politikaları denemeden ve zorlamadan, M.H.P' nin; önceki cumhurbaşkanlığı seçiminde A.K.P' nin izlediği dayatmacı tutuma adeta destek olurcasına, koşulsuz, oturumlara katılacağını önceden açıklaması, A.K.P dışında pek çok çevrede şaşkınlıkla karşılanmış ve tartışılmıştır.

Bilindiği gibi M.H.P lideri Sn.Bahçeli partilere tanınan propaganda döneminde, A.K.P ye karşı en sert söylemleri içeren bir seçim kampanyası sürdürmüştür.

Bizim de zaman zaman TV den izlediğimiz özellikle Kayseri mitingi başta olmak üzere meydanlarda toplanan binlerce partililere; A.K.P nin dayatmacı tutumu şikayet edilmiş, yolsuzluklardan da yakınlıkla ülke yönetiminin neden A.K.P lilere bırakılmayacağı en sert sözcükler kullanılarak anlatılmıştır.Bu söylemler, aynı doğrultuda çoşkulu tepkilerle karşılanmıştır.

Çok değerli ve deneyimli uzmanlara da seçim listelerinde yer veren M.H.P' nin ve yönetiminin, bu defa cumhurbaşkanlığı seçim sürecinde izlediği politikanın seçim meydanlarında onay alan söylemleriyle bir çelişki oluşturduğunu düşünmekteyiz.

Cumhurbaşkanlığı seçim sürecinde izledikleri politikaların, radyo ve tv' lerde yaptıkları açıklamalarla savunan M.H.P yöneticileri; buna gerekçe olarak T.B.M.M. nin açık tutulması ve çalıştırılması gerekliliğini göstermişlerdir.

Meclisin açık tutulmasını engelleyen herhangi bir durumdan söz etmek

elbette mümkün değildir.Meclisin alıştırılması ise çoğunluğu ele geçiren partinin dayatmacı tutumu ile değil, hele cumhurbaşkanlığı seçimi gibi önemli bir konuda, demokrasinin temel öğelerinden biri olan uzlaşma etrafında olmalı ve bu ilke ön plana çıkarılmalıdır.

İktidar ortağı olduğu rahmetli Ecevit hkmeti döneminde, ısrarla erken genel seçimi gündeme getiren ve hkmeti erken seçime zorlayan ancak 2002 Kasım ayında yapılan erken seçimler sonunda iktidar oluşturan diğer partilerle birlikte T.B.M.M dışında kalan M.H.P nin bu defaki öngörülerinin ve politikalarının ne derece doğru olduğu önümüzdeki günlerde daha iyi anlaşılabilecektir.

Diğer yandan; anayasamızda tarifini bulan Cumhuriyetimizin temel kazanımlarıyla kavgalı olanların, önümüzdeki iktidar döneminde neler yapabileceklerine ilişkin ilk işaretler de, anayasa taslağı hazırlanmasında görüldüğü üzere şimdiden anlaşılmaya başlamıştır.